

Specializace: Řízení letového provozu (ŘLP)

1. Jak bys popsal svoji specializaci mladšímu sourozenci / svému kamarádovi z civilu?

Náplní mé práce je řídit (vést nebo monitorovat) letadla a zajistit jejich bezpečnost. Nejedná se pouze o vzdušný prostor, ale také o pohybové plochy na letišti, kde koordinuji činnost s dalšími účastníky provozu. Jelikož se jedná o vojenské povolání, budu zabezpečovat činnost letadel nejen na tratích nebo při přiblížení na letiště, ale také v prostorech, kde probíhá výcvik vojenských letadel.

2. Proč sis tuto specializaci vybral?

Na UO jsem původně šel s úmyslem stát se vojenským pilotem, což se nepodařilo. O profesi řídicího letového provozu jsem toho ještě na střední škole moc nevěděl, ale postupně jsem se dozvídal víc a víc a nakonec mě její náplň tak zaujala, že jsem si ji vybral. A nelituji toho. Jedná se o velmi uznávané a zodpovědné povolání. Dalším bonusem je letištní prostředí. Z věže má řídicí krásný výhled na velkou část letiště.

3. Kdy se do specializace studenti rozdělují a od kdy se studují oborové předměty?

My jsme se ještě rozdělovali na konci 6. semestru a oborové předměty jsme začali studovat v 7. semestru, ale v novém studijním programu studenti nastupují už do prvního ročníku s předurčením na odbornost řídicí letového provozu nebo vojenský pilot, včetně absolvování zdravotní prohlídky v Ústav leteckého zdravotnictví (ÚLZ).

4. Které předměty jsou pro studium nejdůležitější?

Řekl bych, že každý předmět v rámci odbornosti je důležitý.

5. Jaké máš oborové předměty?

Samotný předmět řízení letového provozu se většinou skládá z více částí. V jeho rámci se učíme základy letecké navigace, frazeologii, leteckou meteorologii, právní předpisy, radiolokaci a hlavně všechna pravidla a postupy, které jsou důležité pro zajištění bezpečného letového provozu. Mezi mé oborové předměty dále patří velení a štábní služba letectva, organizace a operační použití letectva, konstrukce a provoz letadel.

6. Jak častá jsou cvičení v terénu?

Cvičení v terénu jsme absolvovali ve výcvikovém středisku ve Vyškově. Trvala většinou 14 dnů v zimě a měsíc v létě. Poslední jsme absolvovali před nástupem do naší specializace. Poté už jsme navštěvovali v rámci odborné praxe jednotlivá letiště nebo stanoviště ŘLP. Jako voják musím během roku absolvovat fyzická přezkoušení, střelby a projít kontrolou zdravotní způsobilosti.

7. Čeká tě absolvování nějakého speciálního výcviku, který ostatní studenty UO nečeká?

Pro získání přehledu o způsobu práce ŘLP je možné v rámci spolupráce vojenských vysokých škol (Univerzity obrany a Akademie ozbrojených síl) absolvovat dvoutýdenní kurz základních postupů ŘLP na simulátoru v Liptovském Mikuláši. Po ukončení studia na UO pak musí každý řídící úspěšně projít leteckou školou ŘLP ČR (CANI). Zde je přezkoušen z teoretických a praktických dovedností. Poté následuje výcvik na konkrétním letišti, kde pod dozorem zkušených řídících musí každý nováček odřídit určitý počet hodin, nezbytných pro udělení licence řídicího letového provozu. Tento proces trvá přibližně 2 roky.

8. Je potřeba mít nějaký speciální předpoklad nebo naopak nemít omezení (zdravotní nebo jiné) pro studium tvoje specializace?

U nastupujících studentů probíhá vstupní prohlídka v Ústavu leteckého zdravotnictví (ÚLZ) a ta se každoročně opakuje pro udržení zdravotní kvalifikace řídicího. Podstoupili jsme psychotesty, kde odborníci hodnotili naši soustředěnost, osobnost, matematické a prostorové schopnosti. Poté nás vyšetřili na dalších odděleních (oční, ORL, neurologické, chirurgické, interní, zubní). Na očním oddělení se kladl důraz na barvocit, nošení brýlí do určitých dioptrií nebyly problém. Co se týká speciálních předpokladů, tak ty posuzuje psycholog. Řídící by měl rychle a správně řešit určité úlohy, být psychicky odolný a neměl by mít problém se sebevzděláváním, protože předpisů je spousta. Znalost anglického jazyka minimálně na úrovni B2 a schopnost spolupracovat v týmu je základním předpokladem pro výkon této profese.

9. Jak fungují stáže na útvech AČR?

Do konkrétní specializace jsme nastoupili až v průběhu 3. ročníku. Vedení naší katedry se snažilo, abychom navštívili všechna vojenská letiště v České republice. To se bohužel kvůli epidemii covid-19 nepodařilo, za normálních okolností se to dá stihnout. Studenti si udělají obrázek o dění na jednotlivých útvech a vyberou si ten, který jim přijde nejvíce atraktivní. Musíme však mít na zřeteli, že osobní zájem nemusí být vždy vyslyšen z důvodu potřeb AČR nebo zajištění efektivity výcviku ŘLP, kdy větší počet nově příchozích řídících prodlužuje výcvik. Ale vzhledem ke studijním výsledkům a celkovému hodnocení jsem měl možnost volby. V průběhu stáží jsme byli seznámeni s jednotlivými pracovišti na útvaru (letištní technické zabezpečení, oddělení letecké meteorologie, biologická ochrana letiště, letecká informační služba, hasiči atd.) a podívali jsme se na řídicí v praxi. Dále studenti většinou absolvují dvoutýdenní kurz řízení letového provozu na Slovensku v AOS v Liptovském Mikuláši, o kterém jsem se zmínil výše. Tam jsme však z důvodů epidemiologických opatření také letos nemohli odjet.

10. Co z tebe bude, až dostuduješ na UO, jaká bude tvoje náplň práce?

Po dostudování UO, úspěšném absolvování výcviku v letecké škole ŘLP ČR (CANI) a po splnění všech požadavků získám licenci ŘLP-žáka (MATCSL), kdy budu pokračovat ve výcviku pod dohledem instruktora a budu se připravovat na získání licence řídicího letového provozu (MATCL). Po jejím získání budu mít možnost samostatně řídit letový provoz a zajišťovat bezpečné rozestupy mezi letadly v mém prostoru zodpovědnosti nebo na pohybových plochách letiště.